

Haluja vai perustavanlaatuisia tarpeita?

Aika: kaksi erillistä tai peräkkäistä 45 min oppituntia

Tavoite: Opitaan ymmärtämään, mikä on halun ja tarpeen ero. Havaitaan, että jotkut tarpeet ovat tärkeämpiä kuin toiset ja niistä luopuminen on myös vaikeampaa. Huomataan, että perustarpeita voidaan pitää oikeuksina. Opitaan, että ihmisillä on ihmisoikeudet ja lapsilla niiden lisäksi erityiset lapsen oikeudet.

Tarvikkeet: Haluja vai tarpeita –kortit (Oikeuden aika opas s. 12-13), kartonkeja, lyhennelmä Lapsen oikeuksien sopimuksesta, saksia, liimaa

Toimi näin:

1. Jaa oppilaat 3-4 hengen ryhmiin

2. Jaa jokaiselle ryhmälle haluja vai tarpeita -kortit ja pyydä leikkaamaan kortit erilleen

3. Kehota oppilaita tutkimaan kuvia hetki ja sitten kerro oppilaille:

" Teidät on valittu etuoikeutettujen joukkoon, joka lähtee asumaan maan kaltaiselle uudelle planeetalle. Koska te lähdette perustamaan uutta siirtokuntaa, hallitus haluaa, että teillä on mukana kaikki tarvittavat asiat hyvää elämää varten. Hallitus on miettinyt valmiiksi 16 asiaa, jotka saatte mukaan. Ne on kuvattu pöydällemme jaetuissa kuvissa."

• Jatka seuraavasti:

"Hallitus haluaa, että voitte myös itse vaikuttaa mukaan tuleviin asioihin, joten saatte ryhmänä keksiä vielä neljä asiaa, jotka otatte mukaan. Piirtäkää ne neljään tyhjään korttiin. Aikaa piirtämiseen on 15 minuuttia."

• 15 minuutin kuluttua kerro seuraavasti: *"Tilanne on valitettavasti se, että avaruusalueeseen mahtuu sittenkin vain 14 kuvien esittämistä asioista. Teidän on yhdessä päätettävä, mistä kuudesta kortista luovutte. Teillä on viisi minuuttia aikaa päättää."* (Hylätyt kortit kerätään pois)

• Kun kuusi korttia on kerätty kustakin ryhmästä, jatka seuraavasti:

"Avaruusalue onkin yllättävän ahdas ja joudutaan karsimaan edelleen. Teidän tulee luopua vielä kuudesta kortista. Aikaa on viisi minuuttia. (Hylätyt kortit kerätään pois) → Pyydä oppilaita liimaamaan loput kahdeksan korttia sopivalle kartongille.

5. Toisella tunnilla jatkakaa harjoitusta keskustelulla:

- Mitkä kortit poistettiin yleisimmin ensimmäisellä kierroksella? Miksi?
- Mitkä kortit jäivät yleisimmin jäljelle? Miksi?
- Mistä korteista tuli ryhmissä eniten erimielisyyksiä tai keskustelua?
- Tavoitteena on, että keskustelussa tulevat esiin käsitteet "halu", "tarve", "välttämätön", "tarpeeton"
- Keskustelkaa "halun" ja "tarpeen" erosta ja lopulta todetaan, että oikeudet ovat hyvän elämän mahdollistavia perustavanlaatuisia asioita. Tutustukaa YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen